

HOSPODAŘENÍ A FINANCOVÁNÍ OBCÍ A MĚST - AKTUÁLNÍ VÝVOJ A VÝHLED

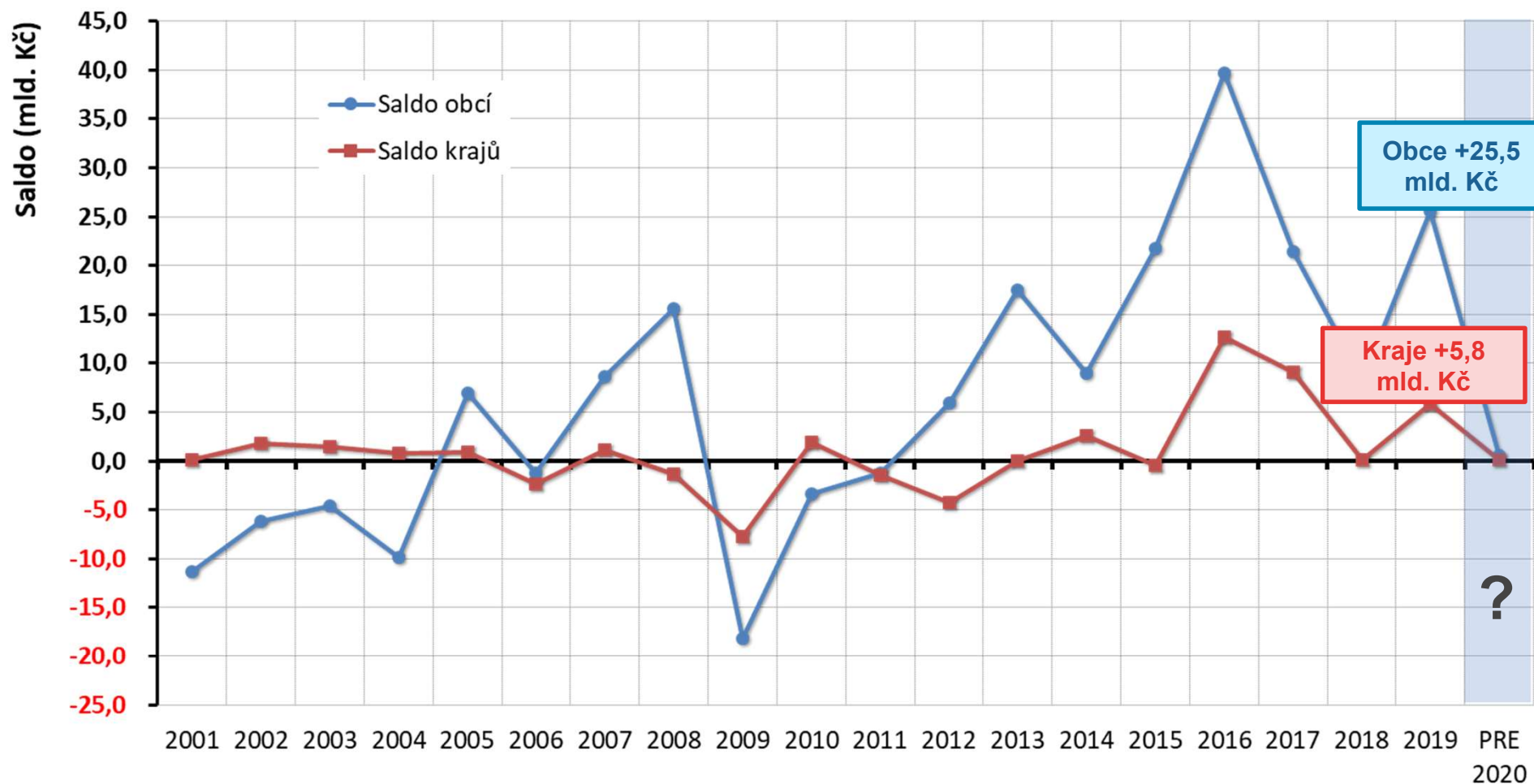
Miroslav MATEJ

Hospodaření ÚSC v roce 2019

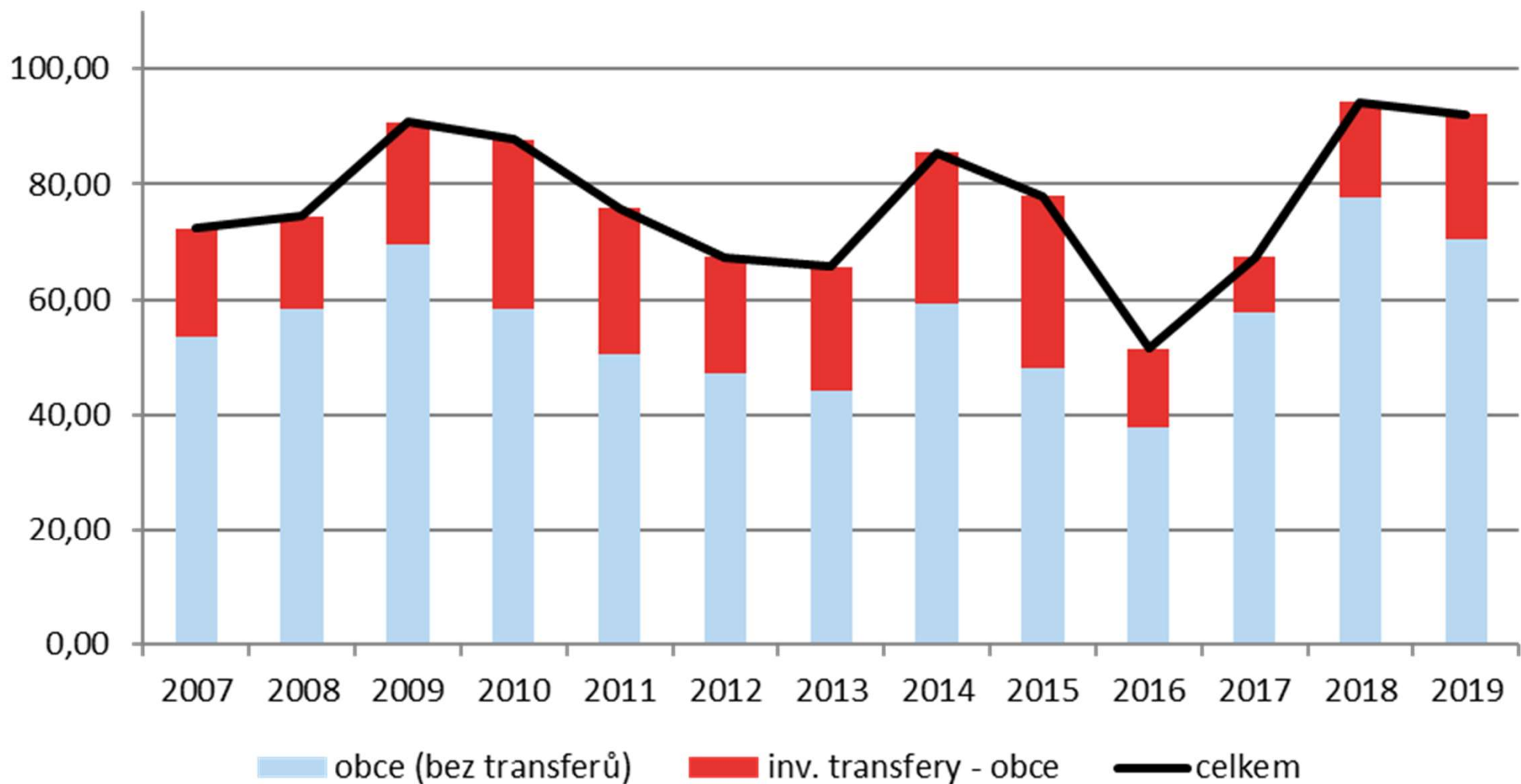
Vývoj salda hospodaření obcí a krajů

Vývoj salda hospodaření obcí a krajů v letech 2001 až 2020 (v mld. Kč)

Roky

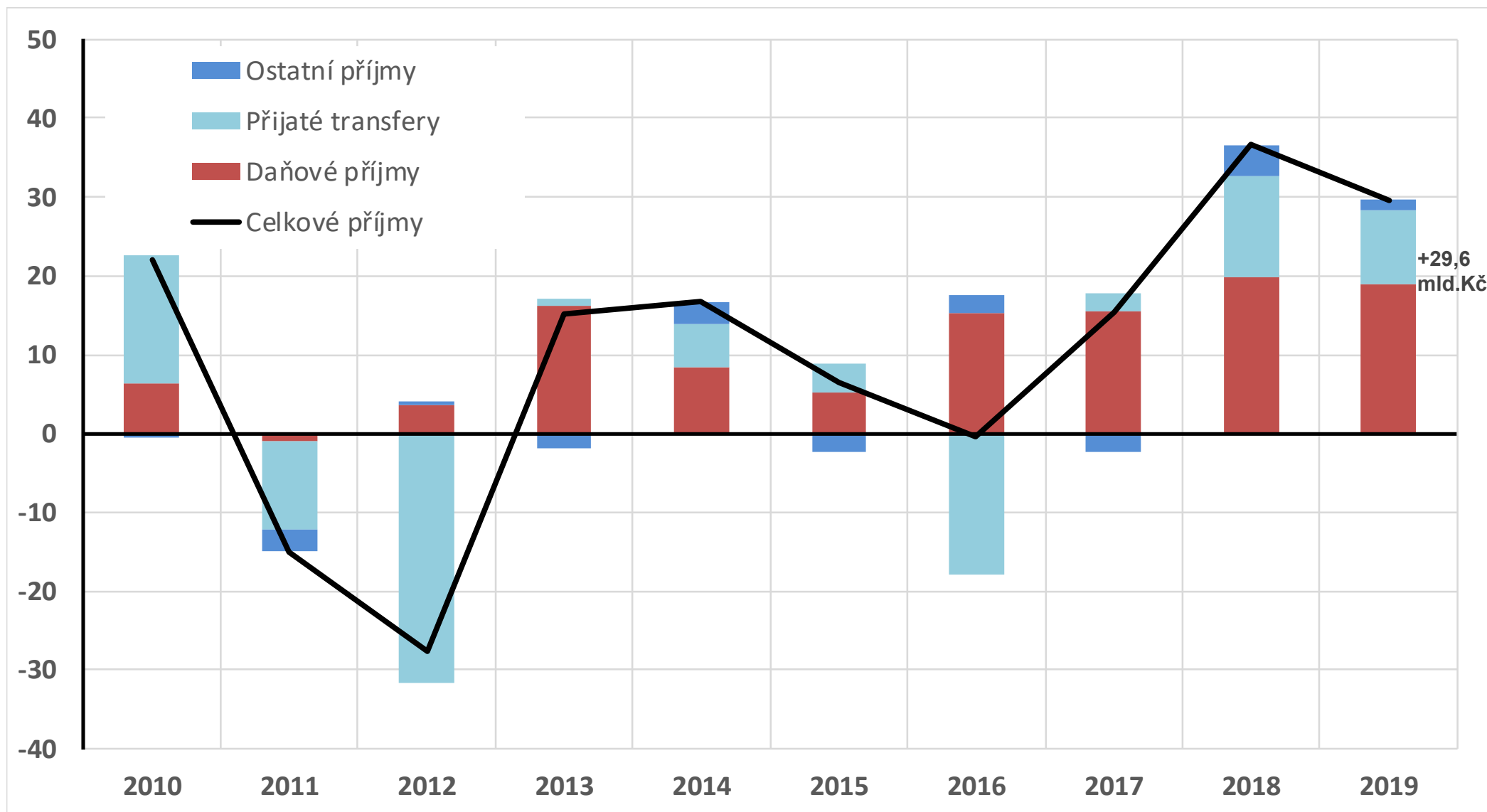
Investiční aktivita obcí

investice 2019: 92,2 mld. Kč, z toho dotace 21,8 mld. Kč (23,6 %)

Příjmy územních samosprávných celků

meziroční změna v mld. Kč

Daňové příjmy obcí – prosinec 2019 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	12/2018	12/2019	mil. Kč	%
Daňové příjmy	226 220,1	245 198,9	18 978,8	108,39
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	54 193,0	61 248,3	7 055,3	113,02
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	48 755,0	54 881,6	6 126,6	112,57
<i>z přiznání</i>	1 123,3	1 491,9	368,6	132,81
<i>z kapitálových výnosů</i>	4 314,6	4 874,7	560,1	112,98
Daně z příjmů právnických osob	46 638,4	53 216,4	6 578,1	114,10
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	39 704,6	45 518,8	5 814,3	114,64
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	6 933,8	7 697,6	763,8	111,02
Daň z přidané hodnoty	97 660,6	102 499,5	4 838,9	104,95
Poplatky a odvody z vybraných činností a služeb	16 871,2	17 324,6	453,4	102,69
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	3 122,4	3 312,7	190,4	106,10
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	5 327,5	5 521,3	193,8	103,64
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	670,2	650,4	-19,8	97,05
<i>správní poplatky</i>	2 776,6	2 676,5	-100,1	96,39
Daň z hazardních her	4 974,4	5 163,5	189,1	103,80
Daň z nemovitých věcí	10 855,7	10 908,8	53,1	100,49

Daňové příjmy kraje – prosinec 2019 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	12/2018	12/2019	mil. Kč	%
Daňové příjmy	68 969,3	74 975,6	6 006,3	108,71%
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	18 563,9	20 983,6	2 419,7	113,03%
z toho:	0,0	0,0	0,0	
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	16 603,5	18 689,7	2 086,2	112,56%
<i>z přiznání</i>	396,0	524,5	128,6	132,47%
<i>z kapitálových výnosů</i>	1 564,4	1 769,4	205,0	113,10%
Daně z příjmů právnických osob	14 800,3	16 759,4	1 959,2	113,24%
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	14 463,5	16 479,7	2 016,1	113,94%
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>				
	336,7	279,8	-57,0	83,08%
Daň z přidané hodnoty	35 509,2	37 095,0	1 585,9	104,47%
Poplatky a odvody z vybraných činností a služeb	95,9	137,5	41,6	143,33%
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	71,9	113,8	41,9	158,25%
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	0,0	0,0	0,0	
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	0,3	0,4	0,1	118,18%
<i>správní poplatky</i>	23,7	23,3	-0,4	98,43%

Zadluženost a rozpočtová odpovědnost

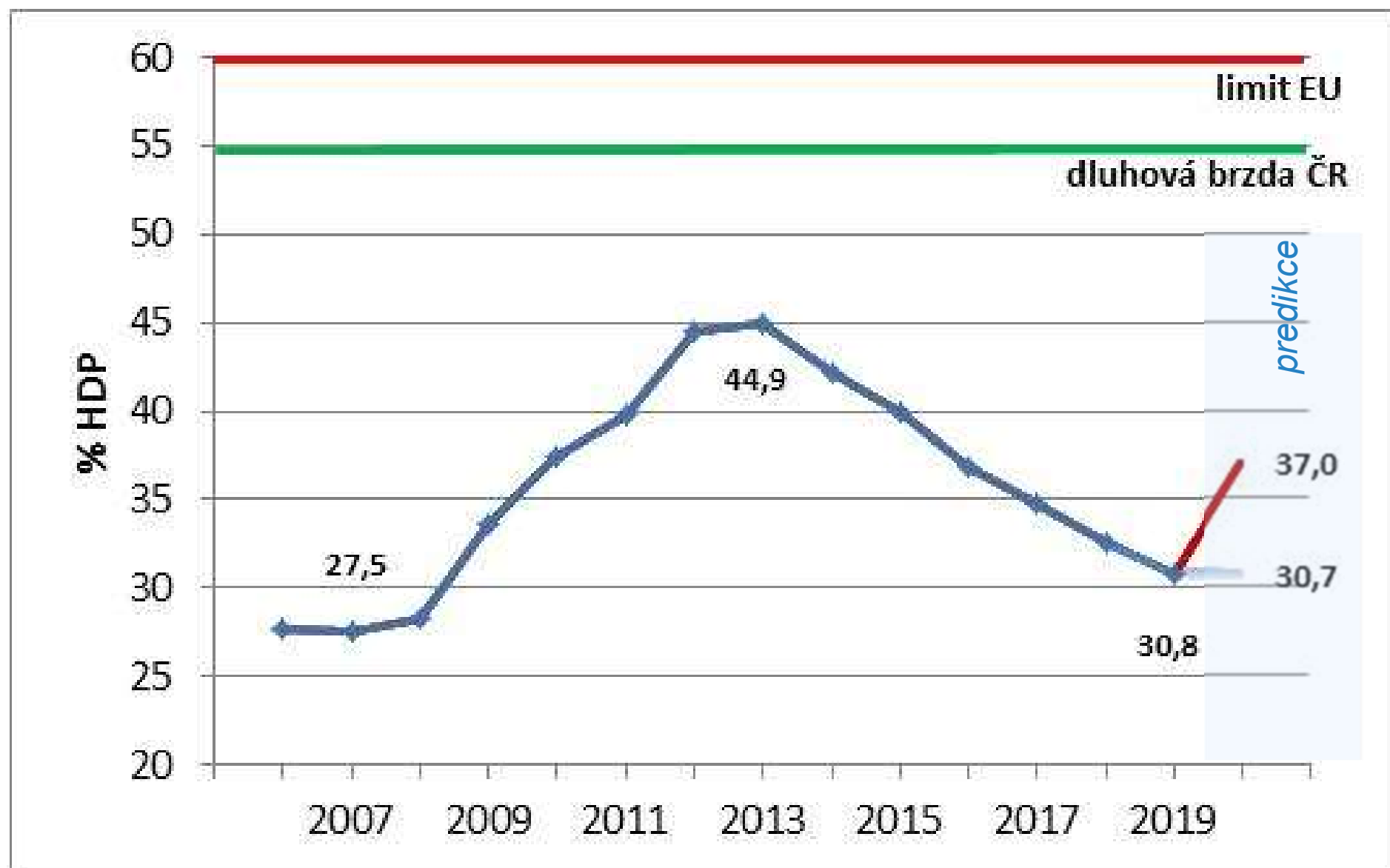

SALDO A DLUH VEŘEJNÝCH FINANCÍ V ZEMÍCH EU (ROK 2018)

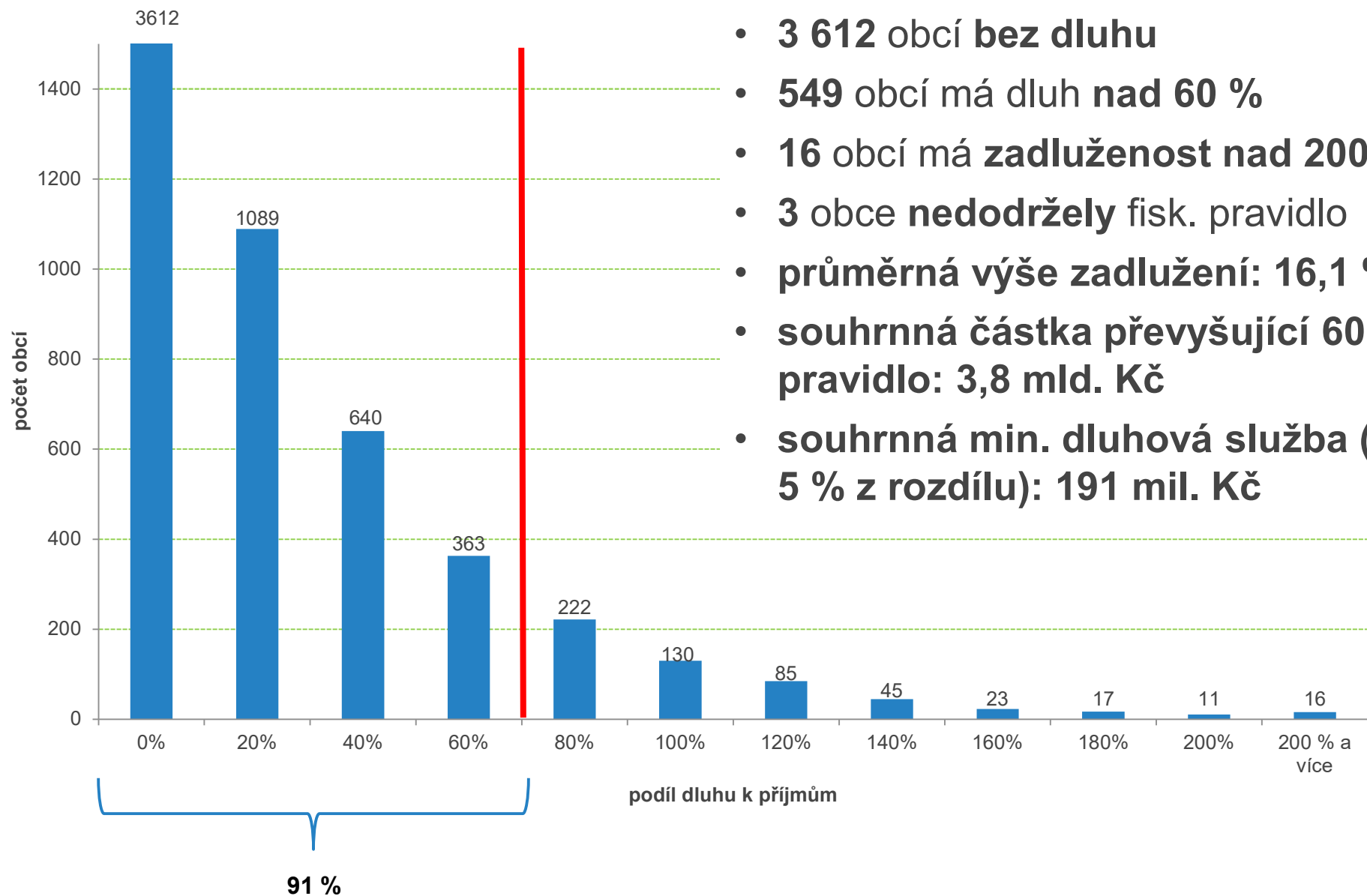
v % HDP

DLUH SEKTORU VLÁDNÍCH INSTITUCÍ

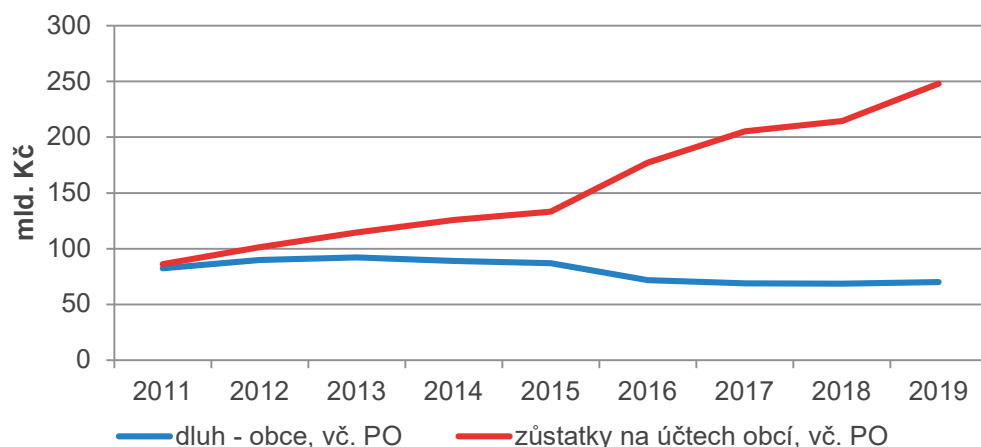
FISKÁLNÍ PRAVIDLO – VYHODNOCENÍ 2019

- **3 612** obcí **bez dluhu**
- **549** obcí má dluh **nad 60 %**
- **16** obcí má **zadluženost nad 200 %**
- **3** obce **nedodržely** fisk. pravidlo
- **průměrná výše zadlužení: 16,1 %**
- **souhrnná částka převyšující 60% pravidlo: 3,8 mld. Kč**
- **souhrnná min. dluhová služba (tj. 5 % z rozdílu): 191 mil. Kč**

ZADLUŽENOST ÚSC NEPŘEDSTAVUJE RIZIKO

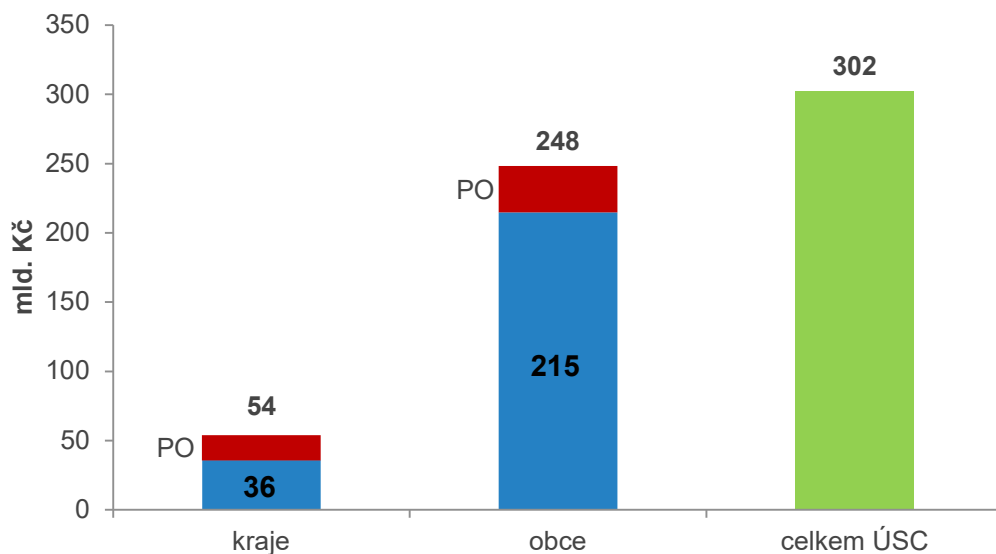
Dluh obcí vs. zůstatky na účtech 2019

Dluh Prahy, Brna, Ostravy a Plzně tvoří 41 % celkového zadlužení obcí

Finanční prostředky na účtech obcí a krajů převyšují hodnotu celkového dluhu o 213 mld. Kč

Zůstatky na účtech obcí a krajů k 31. 12. 2019

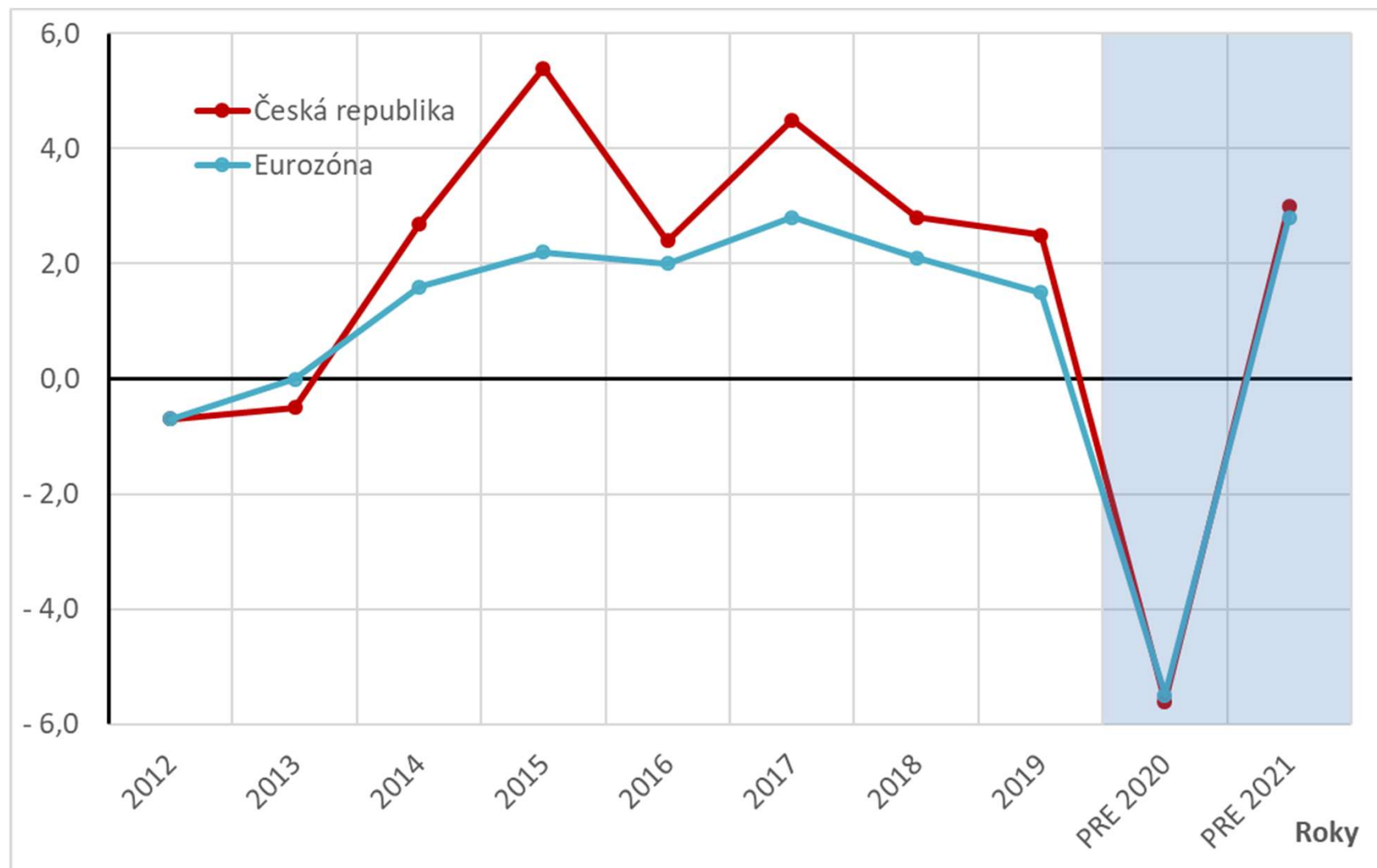
Středočeský kraj	9,06 %
Jihočeský kraj	0,00 %
Plzeňský kraj	0,00 %
Karlovarský kraj	5,16 %
Ústecký kraj	5,32 %
Liberecký kraj	4,29 %
Královéhradecký kraj	0,00 %
Pardubický kraj	7,78 %
Kraj Vysočina	3,16 %
Jihomoravský kraj	8,62 %
Olomoucký kraj	23,53 %
Zlínský kraj	14,70 %
Moravskoslezský kraj	9,29 %
PRŮMĚR	6,99 %

Aktuální ekonomický vývoj

VÝVOJ ČESKÉ EKONOMIKY

růst reálného hrubého domácího produktu v %

Zdroj: Predikce MF ČR (červenec 2019).

Hlavní makroekonomické indikátory (duben 2020)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
							Aktuální predikce		Minulá predikce		
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 768	5 047	5 324	5 653	5 530	5 781	5 652	5 913	6 168	
	<i>růst v %, b.c.</i>	3,7	5,9	5,5	6,2	-2,2	4,5	6,2	4,6	4,3	
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	4,4	2,8	2,6	-5,6	3,1	2,5	2,0	2,2	
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,6	4,3	3,2	3,0	-1,5	0,8	2,9	2,4	2,2	
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	1,3	3,4	2,6	2,6	2,0	3,0	1,9	1,9	
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,1	3,7	7,6	2,8	-13,6	3,2	1,0	0,9	2,0	
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,4	1,1	-0,8	-0,3	-1,2	0,7	0,1	0,2	0,3	
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,4	0,1	-0,4	0,2	-0,8	0,8	0,1	0,0	0,0	
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,3	1,4	2,6	3,5	3,7	1,4	3,6	2,6	2,1	
Míra inflace spotřebitelských cen	<i>průměr v %</i>	0,7	2,5	2,1	2,8	3,2	1,6	2,8	2,8	2,2	
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	1,9	1,6	1,4	0,2	-1,2	0,2	0,2	-0,1	0,0	
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	4,0	2,9	2,2	2,0	3,3	3,5	2,0	2,2	2,4	
Objem mezd a platů (<i>dom. koncept</i>)	<i>růst v %, b.c.</i>	5,7	8,3	9,5	7,1	2,6	0,8	7,2	6,1	5,2	
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	1,6	1,7	0,4	-0,4	0,2	0,3	0,3	0,6	0,7	
Saldo sektoru vládních institucí	<i>% HDP</i>	0,7	1,5	0,9	0,3	-4,1	.	0,3	0,0	.	
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	26,3	25,6	25,7	26,5	26,2	25,7	25,4	25,1	
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	0,4	1,0	2,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	44	54	71	64	38	40	64	64	59	
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	2,7	1,9	1,2	-5,7	2,9	1,2	1,0	1,4	

Zdroj: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration. Výpočty a predikce MF ČR.

DAŇOVÉ PŘÍJMY OBCÍ – DUBEN 2020 (VÝKAZ FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	04/2019	04/2020	mil. Kč	%
Daňové příjmy	71 384,7	71 665,6	280,9	100,39
Daně z příjmů fyzických osob	18 502,9	19 900,2	1 397,4	107,55
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	16 799,8	18 069,9	1 270,1	107,56
<i>z přiznání</i>	359,9	369,9	10,0	102,77
<i>z kapitálových výnosů</i>	1 343,1	1 460,5	117,3	108,74
Daně z příjmů právnických osob	16 209,7	13 644,0	-2 565,7	84,17
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	13 194,5	10 878,1	-2 316,4	82,44
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	3 015,2	2 765,9	-249,4	91,73
Daň z přidané hodnoty	30 346,7	32 014,6	1 667,9	105,50
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 073,6	5 880,6	-193,0	96,82
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	968,9	1 022,1	53,3	105,50
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	2 751,3	2 475,5	-275,8	89,97
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	84,9	121,6	36,7	143,17
<i>správní poplatky</i>	897,5	690,0	-207,6	76,87
Daně v oblasti hazardních her	1 371,0	1 571,4	200,5	114,62
Daň z nemovitých věcí	251,2	225,9	-25,3	89,91
Stav na běžných účtech	150 098,3	164 043,0	13 944,7	109,29

CELOSTÁTNÍ INKASO DANÍ – KVĚTEN 2020

DPH, DPFO, DPPO						květen 2020
mld. Kč	2016	2017	2018	2019	2020	Graf
1. Q	155,18	169,25	186,36	195,05	204,26	
2. Q	321,94	359,50	386,41	412,03		
3. Q	500,30	540,70	583,69	630,62		
4. Q	686,83	745,16	807,21	861,12		
Květen	231,31	254,90	279,93	300,06	270,30	

Meziroční rozdíl: -29,76 mld. Kč

Meziroční index: 90,1%

PREDIKCE DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ OBCÍ

stav k 4. 6. 2020

OBCE (mld. Kč)	2019	2020	rozdíl	změna
DPH	101,8	101,4	-0,4	-0,39%
DPPO celkem	50,8	35,0	-15,8	-31,10%
DPPO	43,1	27,2	-15,9	-36,89%
DPPO plac. obcemi a kraji	7,7	7,8	0,1	1,33%
DPFO celkem	60,4	49,5	-10,9	-18,05%
DPFO-zvl.sazba	4,8	2,9	-1,9	-39,58%
DPFO- placená poplatníky celkem	1,4	0,0	-1,4	-100,00%
DPFO-z přiznání sdíl. část	1,4	0,0	-1,4	-100,00%
DPFO-placená plátcí celkem	54,2	46,6	-7,6	-14,02%
Daň z nemovitých věcí	10,9	11,1	0,2	1,51%
Místní, správní poplatky a ost.	8,9	7,7	-1,2	-13,22%
Poplatky za znečišť. život. prostř.	3,4	2,8	-0,6	-18,28%
Daň z hazardních her	4,8	4,2	-0,6	-13,22%
Celkem	241,1	211,7	-29,4	-12,18%

Pozn.: propočtová predikce podle zákona o RUD

Predikce daňových příjmů obcí – vlivy na obce

stav k 4. 6. 2020

„Protikrizový daňový balíček“

- dopad kompenzačního bonusu (37,5 mld. Kč celkem)	- 9,4 mld. Kč
- loss carry back (zpětné uplatnění daňové ztráty; 18,1 mld. Kč)	- 4,3 mld. Kč
- DPH ubytování (0,7 mld. Kč celkem)	- 0,4 mld. Kč
- DPH sport	- 0,1 mld. Kč
DPH celkem	- 0,5 mld. Kč
Dopady celkem:	- 14,2 mld. Kč

Dopady loss carryback (zpětné uplatnění daňové ztráty)

- strop 30 mil. Kč
- cash flow problém
- ve střednědobém horizontu daňově neutrální
- časový posun daňové povinnosti, kdy poplatník namísto kompenzace daňové ztráty v následujících zdaňovacích obdobích může toto učinit již v okamžiku, kdy je mu ztráta stanovena a kdy finanční prostředky potřebuje nejvíce
- vratka daně z příjmů z předchozích dvou let v případě ztráty v aktuálním období

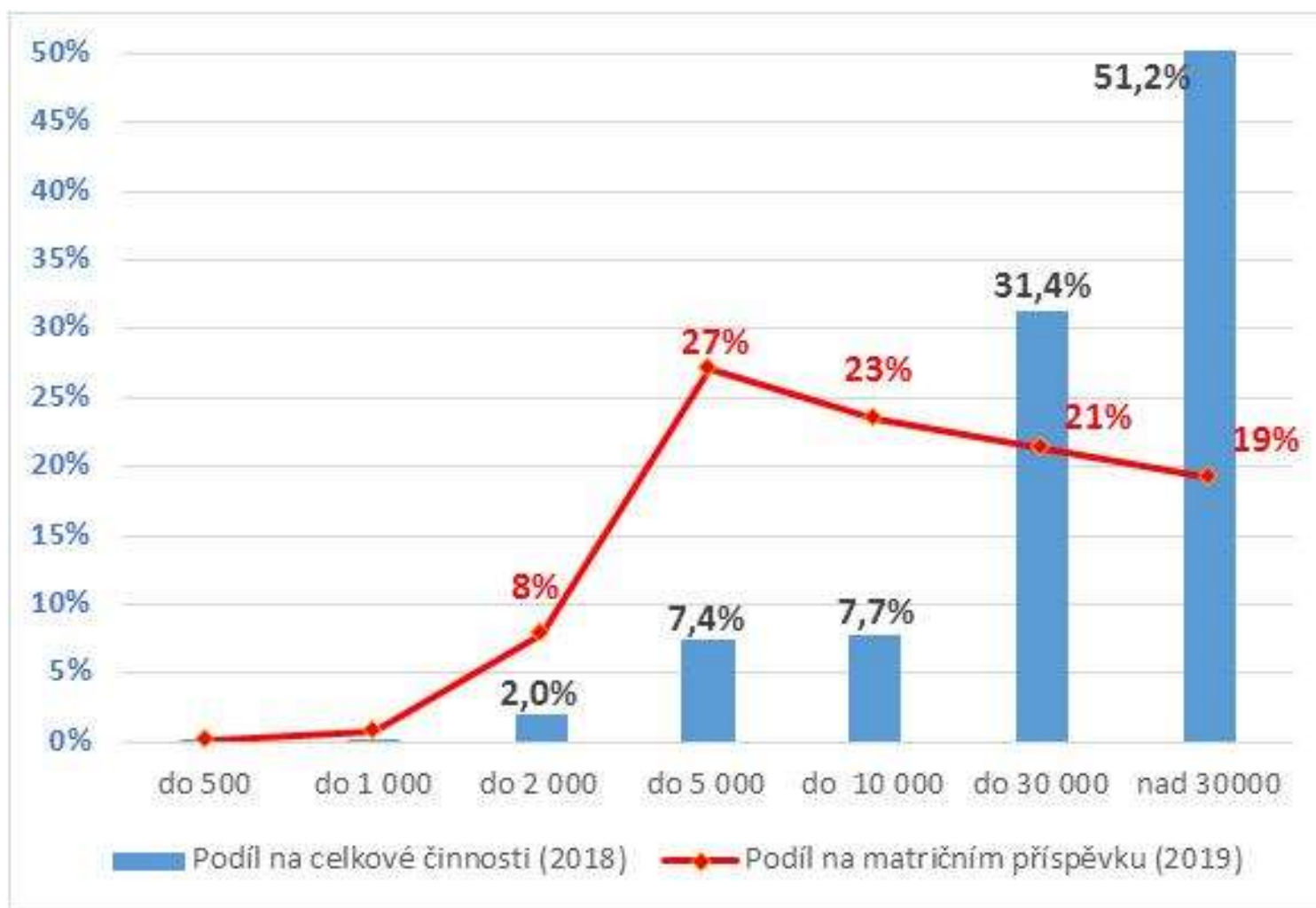
2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	celkem
-7,2	-2,7	1,1	2,0	2,3	2,4	2,1	0,0

Financování přenesené působnosti (obce)

Proč výkonově financovat matriční úřad ?

Podíl činnosti matrik na příspěvku 2019

Nespravedlivé rozdělení příspěvku

Různá cena stejných prvozápisů a **rozdílná distribuce** peněz a práce

Obce nad **10 tis. obyv.** vykonají **82,5 % agendy**, ale získají pouze **41 % příjmů**

Sazby úhrad vybraných agend přenesené působnosti

AGENDA	ÚHRADA
veřejné opatrovnictví (k 31. 3. 2019)	29 000 Kč
občanské průkazy (1. 1 - 31. 12. 2018)	115 Kč
řidičské průkazy (1. 1 - 31. 12. 2018)	115 Kč
matrika (1. 1 - 31. 12. 2018) 51,5 % tvoří výkonová složka	
zápis v knize manželství/partnerství	2 760 Kč
zápis v knize úmrtí	920 Kč
zápis v knize narození	690 Kč
určení otcovství	209 Kč
územní plánování (1. 1 - 31. 12. 2018)	
závazné stanovisko	2 477 Kč

Navyšování příspěvku na výkon státní správy

v mil. Kč

ROKY	OBCE + PRAHA			KRAJE			CELKEM		
	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst
2016	8 329			1 070			9 399		
2017*	9 078	109%	749	1 141	107%	71	10 219	109%	820
2018	9 550	105%	472	1 197	105%	56	10 747	105%	528
2019	10 517	110%	967	1 317	110%	120	11 831	110%	1 084
2020	10 970	104%	453	1 488	113%	171	12 458	105%	627
2021 (návrh)	11 500	105%	530	1 563	105%	75	13 062	105%	604
2022 (návrh)	12 056	105%	556	1 641	105%	78	13 697	105%	635

Celkem 2022-2016

145% **3 727**

153% **571**

146% **4 298**

Pozn.:

* Zavedení výkonu funkce veřejného opatrovníka (29 tis. Kč/ na opatrovance) => navýšení o 350 mil. Kč

Rozpočtové určení daní zůstává beze změny

sdílená daň	do r. 2007	2008 - 2011	2012	2013 - 2015	2016	2017	od r. 2018
DPH	20,59%	21,40%	19,93%	20,83%	20,83%	21,40%	23,58%
DPFO (z příznání)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%
DPFO (záv. činnost)	20,59%	21,40%	21,40%	22,87%	23,58%	23,58%	23,58%
DPFO (vybíraná srážkou)	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%
DPPO	20,59%	21,40%	21,40%	23,58%	23,58%	23,58%	23,58%

+ motivační složka: 1,5 % z DPFO ze závislé činnosti

+ výlučná daň: 100 % z daně z nemovitých věcí

+ daň z hazardu: 65 % technické hry (obce s hracími automaty)
30 % ostatní hry

Návrh vlády na kompenzaci za snížení daňových příjmů obcí a krajů v důsledku kompenzačního bonusu

Příspěvek obcím ve výši 1 200 Kč na jednoho obyvatele obce

Počet obyvatel		Počet obcí	Počet obyvatel k 1. 1. 2020	Dopad daňového bonusu dle RUD a vyhlášky č. 219/2019 Sb.	Příspěvek 1 200 Kč na 1 obyvatele
OD	DO				
1	100	438	31 763	27 313	38 115 600
101	200	976	145 997	116 296	175 196 400
201	500	1 998	659 856	508 158	791 827 200
501	1 000	1 360	965 536	753 676	1 158 643 200
1 001	3 000	1 028	1 699 155	1 345 838	2 038 986 000
3 001	5 000	178	682 943	540 553	819 531 600
5 001	10 000	147	1 007 737	807 045	1 209 284 400
10 001	20 000	68	967 464	770 640	1 160 956 800
20 001	50 000	43	1 290 888	1 035 331	1 549 065 600
50 001	100 000	12	868 702	731 601	1 042 442 400
100 001	a více	5	1 049 621	1 422 925	1 259 545 200
	Praha	1	1 324 277	3 226 624	1 589 132 400
C E L K E M ČR		6 254	10 693 939	11 286 000	12 832 728 000

Návrh vlády na kompenzaci za snížení daňových příjmů obcí a krajů v důsledku kompenzačního bonusu

Dotační programy

- navýšení dotací do školství v působnosti obcí (ZŠ, MŠ);
- navýšení dotací pro boj se suchem;
- navýšení dotací na pořízení a obnovu majetku obcí a krajů;
- navýšení dotací do lesního hospodářství a na obnovu lesů;
- navýšení dotací na stavbu vodovodů a kanalizací;
- navýšení dotací na silnice II. a III. třídy;
- navýšení dotací na budování cyklostezek.

Celkem bude na výše uvedená opatření v letech 2020 a 2021 z kapitol státního rozpočtu poskytnuto zhruba **26 mld. Kč**.

Informace k projektům ZŠ/MŠ z programu 298 220 Akce financované z rozhodnutí vlády a Poslanecké sněmovny

Celkové náklady projektů: 4,5 mld. Kč
Celková požadovaná dotace: 3,4 mld. Kč
Vlastní zdroje příjemců: 1,1 mld. Kč

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/programy-a-dotace-kapitoly-vps/program-29822>

kraj	počet	dotace
Jihočeský	44	293 407 824
Jihomoravský	69	532 407 914
Karlovarský	7	44 438 442
Královéhradecký	26	146 300 357
Liberecký	24	141 065 837
Moravskoslezský	23	176 028 489
Olomoucký	37	234 186 107
Pardubický	33	287 771 187
Plzeňský	16	107 078 256
Středočeský	84	800 214 043
Ústecký	19	137 833 456
Vysočina	42	333 869 286
Zlínský	30	197 640 641
Celkem	454	3 432 241 839

Děkuji za pozornost

Miroslav MATEJ

ředitel odboru Financování územních rozpočtů

Ministerstvo financí

miroslav.matej@mfcz.cz | monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcz.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/metodicka-podpora>